

Замима
ба [фармони](#) Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз "3" декабри соли 2015 № 591

КОДЕКСИ ОДОБИ ХИЗМАТЧИИ ДАВЛАТИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

(Фармони Президенти ҶТ аз 11.08.2017 № 916)

Кодекси одоби хизматчии давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд - Кодекс) маҷмӯи меъёрҳо, принсиҷҳо ва қоидаҳои рафтори хизматӣ ва ғайрихизматии хизматчии давлатиро, ки сифатҳои ахлоқии фаъолияти касбӣ ва рафтори ўро дар қор ва қомеа таҷассум намуда, ифодагари арзишҳои эътирофшудаи ахлоқи инсонӣ, талаботи маънавии қамъият нисбат ба хизматчии давлатӣ мебошанд, танзим менамояд.

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Муқаррароти Кодекси мазкур нисбат ба хизматчиёни давлатии сиёсӣ ва маъмурӣ, ки мансабҳои давлатии хизмати давлатиро дар мақомоти давлатии низоми хизмати давлатӣ ва мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот мутобиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи хизмати давлатӣ" ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ишғол менамоянд, татбиқ мегардад.

2. Шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ба хизмати давлатӣ дохил мешавад, ба Кодекси мазкур шинос шуда, вазифадор аст талаботи онро ҳангоми амалӣ намудани фаъолияти хизматӣ ва ғайрихизматӣ риоя намояд.

*Эзоҳ: Рафтори хизматӣ - рафтору амал ва муносибати хизматчии давлатӣ, ки ҳангоми ба қор омадан, аз қор рафтани, иҷрои ўҳдадориҳои мансабӣ, иштирок дар маҷлису машваратҳо, сафарҳои хизматӣ ва дигар қорабиниҳои давлатӣ зоҳир мегардад.

**Эзоҳ: Рафтори ғайрихизматӣ - рафтору амал ва муносибати хизматчии давлатӣ, ки ба иҷрои ўҳдадориҳои мансабӣ иртибот надошта, берун аз қои қор дар қомеа зоҳир мегардад.

БОБИ 2. ПРИНСИПҲОИ ОДОБИ ХИЗМАТЧИИ ДАВЛАТӢ

3. Кодекси мазкур ба принсиҷҳои зерини одоби хизматчии давлатӣ, ки аз принсиҷҳои хизмати давлатӣ бармеоянд, асос мебад ва хизматчии давлатӣ ўҳдадор аст дар фаъолияти хизматӣ ва ғайрихизматӣ онҳоро ба роҳбарӣ гирад:

- қонуният - риояи дақиқ ва иҷрои пурраи меъёрҳои Конституцияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон, қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, санадҳои ҳуқуқии байналмилалие, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст;

- афзалияти ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрванд - таъмини ҳифз ва мусоидат ба амалишавии ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрванд, ки арзиши олии мебошанд;

- садоқат ба Ватан ва ба халқи Тоҷикистон - ҳисси муҳаббат ба Ватан ва халқи Тоҷикистон, садоқат ба сиёсати Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, вазифаи муқаддас донистани ҳифзи Ватан, хизмати содиқона ба Ватан ва қомеаи Тоҷикистон;

- инсондӯстӣ ва адолати иҷтимоӣ - эътиромона муносибат намудан ба инсон, ҳуқуқ ва озодиҳои он, ки арзиши олии мебошанд, одилона, бовиҷдонона амал намудан, таъмини риояи адолати иҷтимоӣ зимни қабули қарорҳо;

- шаффофият дар хизмати давлатӣ - фаъолияти шаффофи хизматчии давлатӣ ва пешниҳоди маълумот дар бораи он ба қомеа, аз қумла тавассути воситаҳои ахбори омма, ба қуз фаъолият ва маълумоте, ки сирри давлатӣ ва дигар сирри бо қонун ҳифзшавандаро ташкил медиҳад;

- таҳаммулпазирӣ - эътиром ва дуруст дарқ намудани фарҳангҳои муҳталиф, рафтор, одат, ақида, дин, эътиромона муносибат намудан бо ҳамқорон, муқочиятқунандагон, тобеон ва қомеа;

- поквиҷдонӣ ва беғаразӣ - татбиқи идоракунии самаранок, роҳ надодан ба бархўрди манфиатҳо, амалҳои қоррусионӣ, аз руи таъинот ва ба нафъи умум истифода қардани воситаҳои моддио пулӣ, беғараз будан дар қабули қарорҳо;

- қатъият - муносибати саҳтгирона доштан ва масъулият зоҳир қардан дар татбиқи вазифаҳои мақомоти давлатӣ ва ўҳдадориҳои мансабӣ;

- касбият ва салоҳиятнокии хизматчии давлатӣ - доштани донишҳои мушаххаси касбӣ, таҳассус, маҳорат, малака, сифатҳои ташкилотчиӣ, ташаббускорӣ, шахсӣ, қобилияти идоракунии, маҳорати роҳбарӣ ва ботачрибагӣ, ки асоси иҷрои муваффақонаи вазифаҳои мақомоти давлатӣ ва ӯҳдадорихои мансабӣ мегарданд;

- баландрави мансабии хизматчии давлатӣ дар асоси қобилият, истеъдод, тайёрии касбӣ ва талаботи таҳассусӣ - таъин (интиҳоб) гардидан ба мансаби дигар ё мансаби баланд бе роҳ додан ба ҳешутаборчиӣ, маҳалгарой ва пуштибонӣ ҳамчун зухуроти кирдорҳои коррупсионӣ.

4. Кодекси мазкур ба дигар принсипҳои пешбиниамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва меъёрҳои муқарраргардидаи рафтор низ асос меёбад.

3. ҚОИДАҲОИ РАФТОРИ ХИЗМАТӢ ВА ҒАЙРИХИЗМАТИИ ХИЗМАТЧИИ ДАВЛАТӢ

5. Хизматчии давлатӣ бояд:

- ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шаҳрвандро эътироф, эҳтиром, риоя ва ҳифз намояд, ба таърихи кишвари худ, ба урфу одатҳои миллӣ ва фарҳангӣ эҳтиромона муносибат намояд, манфиати давлатро аз манфиати шахсӣ боло гузорад ва нисбати мурочиати шаҳрвандон бодикқат ва бомаъсулият муносибат кунад;

- аз истифодаи мақоми хизматӣ, зухури ғарази шахсӣ ва худнамоӣ дар нуктаҳои савдо, хизматрасонӣ ва дигар ҷойҳои ҷамъиятӣ худдорӣ намояд;

- талаботи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи танзими анъана ва ҷашну маросим дар Ҷумҳурии Тоҷикистон"-ро риоя намояд ва риояи онро аз ҷониби аъзои оила ва фарзандон таъмин намояд (*Фармони Президенти ҶТ аз 11.08.2017 № 916*);

- ба муассисаи таълимӣ бо идоракунии воситаи нақлиёти механикӣ рафтани фарзандон роҳ надиҳад (*Фармони Президенти ҶТ аз 11.08.2017 № 916*);

- автомашинаи хизмати ба ӯ вобастакардашударо барои манфиатҳои шахсии худ ва аъзои оила истифода набарад (*Фармони Президенти ҶТ аз 11.08.2017 № 916*);

- аз таъсири шаҳрвандони алоҳида, гурӯҳҳои иҷтимоӣ, ҳизбҳои сиёсӣ ва ташкилотҳои ҷамъиятӣ вобаста набошад.

6. Хизматчии давлатӣ бояд одилона амал намояд. Ҳангоми қабули қарор ва амалӣ намудани ваколатҳои худ хизматчии давлатӣ ҳуқуқ надорад, ки дар асоси мансубияти миллӣ, наҷодӣ, ҷинсӣ, забонӣ, этникоди динӣ, мавқеи сиёсӣ, таҳсил, вазъи иҷтимоӣ, молу мулк ва дигар асосҳо ба шахсе ҳилофи қонунгузорӣ бартарият ва имтиёз диҳад.

7. Хизматчии давлатӣ бояд ба урфу одатҳои миллатҳо таҳаммулпазирӣ ва арҷгузорӣ намуда, хусусиятҳои фарҳангӣ ё дигар хусусиятҳои гурӯҳҳои этникӣ ва иҷтимоиро ба инобат гирифта, ба созиши байни миллатҳо мусоидат намояд.

8. Хизматчии давлатӣ бояд дар фаъолияти касбии худ поквичдонона ва беғаразона амал намуда, ба шаъну шараф, обрӯю эътибори хизматчии давлатӣ ва мақомоти давлатӣ иснод наоварад.

9. Хизматчии давлатӣ, ки вазифаи намояндаи ҳокимияти давлатиро ба ҷо меоварад ё ваколатҳои ташкилию амрдиҳӣ ва ё маъмурию хоҷагидориро анҷом медиҳад, ӯҳдадор аст, ки ҳангоми интиҳоб ва ҷобаҷогузори кадрҳо дар мақомоти давлатӣ ба ҳешутаборчиӣ, маҳалгарой ва пуштибонӣ ҳамчун зухуроти кирдорҳои коррупсионӣ роҳ надиҳад.

10. Хизматчии давлатӣ, ки мансаби роҳбарикунандаро ишғол менамояд, бояд ҷиҳати риояи одоб ва ташкили шароити мувофиқ барои кори тобеони худ мусоидат намояд.

11. Хизматчии давлатӣ набояд то қабул намудани қарор, фармоиш, амр ё дигар қарори шахси мансабдор ё мақомоти давлатис, ки дар он фаъолият мекунад, маълумотро дар бораи онҳо, ҳамчунин иттилооти нопурра ва дурӯғро паҳн намояд ва ё барои гирифтани иттилооти хизматӣ, ки ба ваколати ӯ дохил намешавад, кӯшиш кунад.

12. Хизматчии давлатӣ дар доираи ӯҳдадорихои мансабии худ бояд ба фаъолияти воситаҳои ахбори омма оид ба иттилоотонии ҷомеа дар бораи кори мақоми давлатӣ барои гирифтани иттилооти дақиқ, ки қонунгузорӣ пешбинӣ кардааст, мусоидат намояд.

13. Хизматчии давлатӣ набояд пешниҳоди шаҳрвандон, гурӯҳҳои иҷтимоӣ, ташкилотҳои касбӣ, намояндагонии воситаи ахбори омма, ҳизбҳои сиёсӣ ва ташкилотҳои ҷамъиятиро, ки ба талаботи Конститутсия ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳолифанд, қабул намояд.

14. Хизматчии давлатӣ бояд ҷиҳати роҳ надодан ба бархӯрди манфиатҳо, танзими ҳолатҳои пайдошудаи бархӯрди манфиатҳо мувофиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон чора андешад ва ҳаракатҳоеро, ки ба таъсири манфиатҳои шахсӣ, молу мулкӣ (молиявӣ), тижоратӣ ва дигар манфиатҳо иртибот доранд ва барои бовичдонона иҷро кардани ӯҳдадорихои мансабӣ монеа мешаванд, истисно намояд.

15. Хизматчии давлатӣ бояд ба кирдорҳои коррупсионӣ муқовимат намояд, ҷиҳати пешгирӣ ва рафъи онҳо тадбирҳо андешад, ба гирифтани ва додани ҳар гуна тӯҳфаҳо барои иҷрои вазифаҳои мақомоти давлатӣ

ва ўҳдадорихои мансаби худ, аз ҷумла ҳангоми дар сафари хизматӣ дар шакли моддӣ (пул, тўҳфа) ва дар шакли ғайримоддӣ (хизматрасонӣ), ба истиснои ҳолатҳои пешбиниамудаи қонунгузорӣ, роҳ надихад.

16. Хизматчиҳои давлатӣ бояд ба роҳбари худ ё мақомоти хифзи ҳуқуқ дар бораи мурочиати шахсон бо мақсади моил кардани ӯ барои содир намудани кирдорҳои коррупсионӣ маълумот диҳад ва аз иштирок дар амалҳос, ки беғаразии ӯ зери шубҳа қарор мегирад, даст кашад.

17. Хизматчиҳои давлатӣ набояд вазъи хизматиҳои худро барои таъсир расонидан ба фаъолияти мақомоти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, қорхонаҳо, муассисаҳо ва дигар ташкилотҳо, новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқӣ ва моликият, шахсони мансабдор, хизматчиёни давлатӣ ва шаҳрвандон сӯйистифода намојд, дар аҳдҳо ва вазъияти ихтилофнок иштирок намојд.

18. Хизматчиҳои давлатӣ бояд воситаҳои давлатии (шабакаи Интернет, шабакаи дохилӣ, почтаи электронӣ, телефон, факс, нусхабардор, дигар таҷҳизот, воситаҳои нақлиёти хизматӣ, арзишҳои моддию ғайримоддию) ба ӯ пешниҳодшударо барои манфиатҳои хизматӣ истифода намојд.

19. Хизматчиҳои давлатӣ ўҳдадор аст интизоми давлатӣ ва хизматириоия намојд,

20. Хизматчиҳои давлатӣ набояд фикри худро оид ба масъалаҳои сиёсати давлатӣ ва фаъолияти хизматӣ баён намојд, агар он:

- ба самтҳои асосии сиёсати давлат мувофиқ набошад;

- иттилооти хизматириоия паҳн кунад, ки барои ба маълумоти умум расонидани он иҷозат набошад ё сирри давлатӣ ва сирри дигари бо қонун ҳифзшаванда бошад;

- нисбат ба шахсони мансабдори давлатӣ ифодаҳои аз одоб берунро доро бошад.

21. Хизматчиҳои давлатӣ бояд дар муносибатҳои хизматӣ ва ғайрихизматӣ хоксору хушмуомила бошад.

22. Хизматчиҳои давлатӣ бояд дар фаъолияти худ санъати сухан, қоидаҳои умумии муошират ва пӯшидани либосро мутобиқи расмиёти одоби қорӣ риоия кунад.

23. Хизматчиҳои давлатӣ бояд ба ташрифоварандагон тавачҷӯҳ карда, ба арзи онҳо таҳаммулпазирона муносибат намојд ва ба онҳо тартиби баррасии мурочиатҳо ва қонунгузории дахлдорро фаҳмонда, дар доираи салоҳият қарор қабул намојд.

24. Хизматчиҳои давлатӣ ҳуқуқ дорад бо шаҳрвандони хориҷӣ танҳо бо тартиби муқарраршуда мулоқоти қорӣ ва гуфтушунӣ гузаронад, бояд ҳангоми муошират бо шаҳрвандони хориҷӣ обрӯи мақомоти давлатӣ ва Ҷумҳурии Тоҷикистонро паст назанад, масъалаҳои ба доираи ўҳдадорихои мансаби дохилнабударо муҳоқима намојд.

БОБИ 4. НАЗОРАТИ РИОЯИ КОДЕКСИ МАЗКУР. ТАРТИБИ ТАШКИЛ ВА ФАЪОЛИЯТИ КОМИССИЯ ОИД БА ОДОБИ ХИЗМАТЧИИ ДАВЛАТӢ

25. Назорати риоияи Кодекси мазкур дар мақоми давлатӣ аз тарафи комиссия оид ба одоби хизматчиҳои давлатӣ (минбаъд-комиссия) амалӣ карда мешавад.

26. Комиссия бо фармоиши (қарори, амри) роҳбари мақоми давлатӣ дар ҳайати раис, котиб, аъзои комиссия иборат аз 3-7 нафар аз ҳисоби хизматчиёни давлатӣ, аъзои кумитаи иттифоқи касаба таъсис дода мешавад ва мувофиқи тартиби муқаррарнамудаи Кодекси мазкур ва Низомномаи комиссия, ки аз тарафи роҳбари мақоми давлатӣ тасдиқ карда мешавад, фаъолият менамојд. Ба ҳайати комиссия мумкин аст қормақдони ташкилотҳои низоми мақоми давлатӣ, ки хизматчиҳои давлатӣ намебошанд, вакилони Маҷлисиҳои маҳаллии вакилони халқ ва вакилони ҷамоатҳои шаҳраку деҳоти дахлдор ворид карда шаванд.

27. Роҳбари мақоми давлатӣ раиси комиссия буда наметавонад.

28. Номзадҳо ҷиҳати ворид (бозхонд) ба (аз) ҳайати комиссия дар ҷаласаи ҳайати мушовара ва кумитаи иттифоқи касаба ба роҳбари мақоми давлатӣ пешниҳод карда мешаванд.

29. Аъзои комиссия дар ҷаласа бе ҳуқуқи ивазшавӣ иштирок мекунад.

30. Комиссия аз рӯи асосҳои зерин ҷаласа доир менамојд:

- дастури роҳбари мақоми давлатӣ;

- мурочиати хизматчиҳои давлатӣ;

- мурочиати хатгии шаҳрвандон;

- дар мавриди аз тарафи комиссия ошкор намудани ҳолатҳои вайрон гардидани талаботи Кодекси мазкур.

31. Ҷаласаҳои комиссия дар 3 моҳ як маротиба ва ё бе маҳдудияти мӯҳлат аз рӯи зарурат гузаронида мешаванд.

32. Комиссия чаласаи худро дар муддати 14 рӯзи корӣ аз рӯзи ошкор шудани ҳолатҳои вайронгардидани талаботи Кодекси мазкур мегузаронад.

33. Чаласаи комиссия ҳамон вақт салоҳиятнок ҳисобида мешавад, ки дар кори он аз се ду ҳиссаи ҳайати он иштирок дошта бошанд.

34. Комиссия аз ҳисоби аъзои комиссия оид ба масъалаи дар чаласаи комиссия баррасишаванда маърузачиро муайян менамояд ва аз шахсони дахлдор оид ба ҳолати вайронгардидани қоидаҳои Кодекси мазкур баёнот мегирад.

35. Комиссия дар доираи салоҳияти худ аз натиҷаи муҳокима яке аз қарорҳои зеринро қабул намуда, ба роҳбари мақоми давлатӣ пешниҳод менамояд:

- дар бораи ба ҷавобгарии интизомӣ кашидани хизматчиҳои давлатӣ;
- дар бораи фиристодани мавод ҷиҳати баррасӣ ба мақоми ваколатдори давлатӣ;
- дар бораи қатъ намудани баррасӣ.

36. Қарори комиссия дар ғоибии хизматчиҳои давлатӣ бо овоздиҳии аксарияти иштироккунандагон чаласа қабул карда мешавад. Ҳангоми баробар будани овозҳо овози раиси комиссия ҳалкунанда ҳисоб меёбад.

37. Рафти чаласаи комиссия ва қарори он бо протокол ба расмият дароварда мешавад. Дар рафти чаласа мумкин аст сабтҳои аудиоӣ ва видеоӣ истифода гарданд, ки онҳо низ ба протокол замима карда мешаванд.

38. Ба протокол раис ва котиби комиссия имзо мегузаранд.

39. Қарори комиссия ба роҳбари мақоми давлатӣ пешниҳод карда шуда, барои татбиқи муҷозоти интизомӣ тибқи қонунгузорӣ асос мегардад.

40. Роҳбари мақоми давлатӣ дар мавриди ошкор намудани ҳолатҳои нопуррагӣ ё вайрон кардани талаботи Кодекси мазкур метавонад маводро ҷиҳати баррасии иловагӣ ё такрорӣ ба комиссия баргардонад.

41. Нисбати қарори комиссия ё қарори роҳбари мақоми давлатӣ дар давоми як моҳи эътибори қонунӣ пайдо намудан ба комиссия, роҳбари мақоми давлатӣ, мақомоти болоӣ, мақоми ваколатдори соҳаи хизмати давлатӣ ё суд шикоят кардан мумкин аст, агар қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиби дигареро муқаррар накарда бошад.

42. Шикоятро мақоми дахлдор аз болои қарори комиссия ва ё роҳбари мақоми давлатӣ баррасӣ намуда, дар сурати ошкор шудани ҳолати риоя нагардидани тартиби муқарраргардидаи қонунгузорӣ ба комиссия ва роҳбари мақоми давлатӣ дар бораи бекор кардани қарори қабулшуда пешниҳод манзур менамояд.

43. Ба вазифаҳои комиссия дохил мешаванд:

- амалӣ намудани назорати иҷрои муқаррароти Кодекси мазкур дар мақоми давлатӣ;
- баррасии ҳолатҳои вайрон намудани муқаррароти Кодекси мазкур аз тарафи хизматчиёни давлатӣ;
- гузаронидани санҷиш ва рейдҳои ногаҳонӣ дар мақомоти давлатӣ; - доир намудани чаласаҳои комиссия;
- гирифтани баёноти шифоҳӣ ва хаттӣ аз хизматчиёни давлатии дахлдор оид ба масъалаи баррасишаванда;
- бо тартиби муқарраргардида талаб намудани ҳуҷжатҳо, мавод ва иттилоот аз мақомоти давлатӣ ва ташкилотҳои дахлдор;
- ҷалб намудани коршиносон (экспертҳо), мутахассисон ва кормандони дахлдори мақоми давлатӣ барои пешниҳоди ҳулоса;
- баррасии шикоятҳои хизматчиёни давлатӣ нисбат ба қарорҳои комиссия;
- машварат додан ба хизматчиёни давлатӣ оид ба масъалаҳои одоб;
- гузаронидани чорабиниҳои омӯзишии Кодекси мазкур;
- фаҳмондадиҳии муқаррароти Кодекси мазкур.

44. Раиси комиссия: - фаъолияти комиссияро ташкил менамояд ва онро роҳбарӣ мекунад;

- рӯзномаи чаласаи комиссияро муайян мекунад;
- чаласаи комиссияро даъват менамояд ва ба он раисӣ мекунад;
- кормандони мақомоти давлатиро, ки баррасии масъала ба ваколати онҳо мансуб аст, ба кори комиссия ҷалб менамояд;
- дар хусуси ворид намудан ба ҳайати комиссия ё бозхонди аъзои он ба мушовараи мақоми давлатӣ ё шахси мансабдори дахлдор таклиф пешниҳод менамояд;
- ба ҳуҷжатҳои комиссия ва протоколи чаласаи комиссия имзо мегузаронад.

45. Котиби комиссия:

- кори комиссияро дар мувофиқа бо раиси комиссия ташкил мекунад;
- коргузори комиссияро пеш мебарад;
- хизматчи давлатиро бо маводҳое, ки нисбатан баррасӣ мегарданд, на дертар аз 3 рӯз то оғози чаласаи комиссия шинос менамояд;
- дар бораи ҷой ва вақти гузаронидани чаласаи комиссия аъзои комиссия ва шахсонро, ки нисбати онҳо ва аз рӯи мурочиати онҳо мавод баррасӣ карда мешавад, хабардор менамояд;
- протоколи чаласаи комиссияро тартиб медиҳад ва ба он имзо мегузорад;
- хизматчи давлатиро бо қарори комиссия дар давоми 1 рӯзи қорӣ ва қарори роҳбари мақоми давлатӣ дар давоми 3 рӯзи қорӣ шинос менамояд;
- чорабиниҳои омӯзишии Кодекси мазкурро ташкил мекунад;
- фаҳмондадихии муқаррароти Кодекси мазкурро ба роҳ менамояд;
- фаъолияти комиссияро тарғиб менамояд.

46. Маводҳо оид ба вайрон кардани қоидаҳои Кодекси мазкур нисбат ба аъзои комиссия, ба истиснои хизматчиҳои давлатии сиёсӣ ва маъмурии категорияи олий, аз тарафи хайати мушовараи мақоми давлатӣ, машварати назди раиси вилоят, шаҳр, ноҳия ё комиссия оид ба одоби мақоми болоӣ баррасӣ карда мешаванд.

47. Маводҳо оид ба вайрон кардани қоидаҳои Кодекси мазкур нисбат ба хизматчиҳои давлатии сиёсӣ ва маъмурии категорияи олий, аъзои комиссия, ки хизматчиҳои давлатии сиёсӣ ва категорияи олий мебошанд, мувофиқан аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ё Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ё дигар мақомоти давлатии дахлдор баррасӣ карда мешаванд.

БОБИ 5. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

48. Риояи қоидаҳои Кодекси мазкур ўҳдадории хизматчи давлатӣ буда, риоя накардани он боиси ҷавобгарии муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон мегардад.

49. Риояи мсёрҳои одоби рафтори хизматӣ ҳангоми гузаронидани аттестатсия, баҳодихии фаъолият, ишғирок дар озмун, таъин (интихоб) кардани хизматчи давлатӣ ба мансаб, бо муқофотҳо сарфароз гардонидан, рутба додан, дохил кардан ба захираи кадрҳо барои ишғоли мансаби баландтар, таҳияи тавсифнома ё тавсиянома ва ҳангоми ба ҷавобгарии интизомӣ кашидан ба инобат гирифта мешаванд.

50. Роҳбари мақоми давлатӣ бояд барои пешгирии вайрон намудани қоидаҳои Кодекси мазкур талбирҳои зеринро андешад:

- дар асоси пешниҳоди комиссия бо тартиби муқарраркардаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "[Дар бораи хизмати давлатӣ](#)" татбиқ намудани мучозоти интизомӣ;
- гузаронидани машварату семинарҳо дар бораи омӯзишии Кодекси мазкур;
- андешидани дигар чораҳо, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ накардааст.

51. Ҳангоми дар амалу кирдорҳои хизматчи давлатӣ мавҷуд будани аломатҳои таркиби ҷиноят ё кирдорҳои ҳуқуқвайронкунии маъмурий, ки баррасии онҳо салоҳияти дигар мақомоти давлатӣ мебошанд, маводи дахлдор бо тартиби муқарраргардида ба мақомоти дахлдори ҳифзи ҳуқуқ чихати ба ҷавобгарии ҷиноятӣ кашидан ва ё ба мақомоти ваколатдори давлатӣ чихати ба ҷавобгарии маъмурий кашидан фиристода мешаванд.